

Foix per dins i per fora

Un poema imprès sobre la pàgina és com una partitura musical sense tocar. Un poema necessita la veu humana, la lectura en veu alta per realitzar-se. De lectures en veu alta de poemes en tenim de tres categories: la lectura personalitzada de cada lector (YouTube n'està ple); la lectura professional pública per actors o poetes en recitals o festivals; i la lectura del poeta de la seva pròpia obra, en privat o en públic. La lectura de poemes feta pel seu autor és sempre un document de gran rellevància. Fins i tot quan un autor té poca traça o està poc habituat a la lectura en veu alta. Sovint la veu de l'autor llegint és la clau per acabar d'entendre la seva proposta estètica. A vegades, sense entendre gens el sentit de les paraules ens pot arribar molta informació sobre les intencions artístiques de l'autor.

A Catalunya hi ha molta afició a sentir lectures de poesia en el format de recitals o festivals. El que no és tan freqüent és escoltar lectures en un format sonor que no sigui l'actuació en directa. I això que hi ha molts recursos al nostre abast: DVD, CD, disc de vinil, gravacions penjades a YouTube... També existeixen iniciatives com la Fonoteca de Catalunya i la magnífica Aula Màrius Torres de la Universitat de Lleida que són autèntics arsenals de materials sonors.

Ara bé, qui s'emporta la palma és, sens dubte, la Fundació J. V. Foix i Edicions 62 per la tasca sostinguda que estan duent a terme any rere any, des de l'any 2000, per posar a la disposició del públic general el contingut de l'extraordinari fons fonogràfic de la veu del poeta. En efecte, cada any la Fundació J. V. Foix i Edicions 62 treuen al mercat un llibre amb un CD amb lectures de poemes, proses poètiques, poemes en prosa i, fins i tot, algun assaig en la veu del poeta. Cada llibre és una producció ben rodona que consta de diversos elements: un disseny acurat seguint els dissenys de Foix de "L'Amic de les Arts"; la versió definitiva de cada text llegit, imprès amb claredat i rigor; versions al castellà de cada text de la mà de traductors de la talla d'Enric Badosa o José Corredor Matheos; el CD amb la veu del poeta a partir d'enregistraments públics i privats, sovint amb enriquidors comentaris de l'autor sobre els textos llegits.

De moment aquesta fructífera col·laboració en la fundació i l'editorial ha produït nou llibres entre el primer, "El dia més clar de l'any" (2000), i el darrer, ara per ara, "No pesquis mai amb els ormeigs d'un altre" (2009). Seguint la tradició tan foixiana de felicitar les festes amb un poema, el llibre-CD apareix cada any entre Nadal i Cap d'Any gràcies als bons oficis de Jordi Madern i Jordi Cornudella i col·laboradors com Joan-Ramon Veny. L'edició de cada llibre és un model de rigor textual i fonogràfic, difícilment superable. A tall d'exemple podem citar el cas de les gravacions de la veu de Foix hàbilment restaurades sense que això impliqui un deteriorament de la qualitat artística de la lectura. I aquest any els responsables s'han superat de veritat perquè el llibre-CD conté tots els elements de sempre però inclou, a més, un riquíssim estudi introductor de Ramon Salvo Torres, 9 "telepoemes" inèdits que s'han recuperat del mecanoscrit d'"Allò que no diu La Vanguardia" (1970), una prosa no recollida del 1931 i un curiós facsímil de dues proses.

Aquesta biblioteca sonora de Foix és una iniciativa insòlita per allò que té d'original i de qualitat, una iniciativa que mereix plenament el nostre suport i entusiasme.

D. Sam Abrams

J. V. Foix

No pesquis mai amb els ormeigs d'un altre
Barcelona: Fundació J. V. Foix/Edicions 62

Pàgines: 157 + un CD

Preu: 24,90